

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนารูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านการหาคุณภาพโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) ทั้ง 3 รอบ ทำให้รูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเหมาะสม ครบถ้วน และพร้อมจะนำไปใช้ได้ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

การพัฒนารูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงครั้งนี้ ได้ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยตามข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 7 คน กลุ่มศึกษานิเทศก์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 6 คน และกลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนตามเขตพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทุกช่วงชั้น จำนวน 18 คน รวมจำนวน 31 คน ซึ่งผลการวิจัยตามการวิเคราะห์แบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 รอบ สรุปผลการวิจัยดังนี้

ผลการพิจารณาฉันทามติจากการตอบกลับแบบสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ลักษณะของการแสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับประเด็นของการพัฒนารูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามในรอบที่ 1 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนมากเห็นด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ทุกประเด็น ตามกรอบของการพัฒนารูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะและได้เพิ่มเติมรายละเอียดในบางข้อ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการวิจัย และได้เขียนชี้แจงรายละเอียดของรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบางขั้นตอน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เข้าใจตรงกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

ผลการพิจารณาฉันทามติจากการตอบกลับแบบสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ลงความคิดเห็นว่า เห็นด้วยกับกรอบของการพัฒนารูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลในรอบที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญลงฉันทามติเห็นด้วยมากที่สุดทุกข้อ คือ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตั้งแต่ 4.67 ขึ้นไปทุกข้อ และให้ทุกข้อมีความเหมาะสม คือ มี

คำมัธยฐานเท่ากับ 5 ทุกข้อ และความสอดคล้องเกี่ยวกับความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพบว่า สอดคล้องกันทุกประเด็น

ผลการพิจารณาฉันทามติจากการตอบกลับแบบสอบถามด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในรอบที่ 3 เป็นการยืนยันคำตอบเดิมของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 และมีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สรุปผลในรอบที่ 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ยืนยันคำตอบของตนเองตามที่ได้ตอบไว้แล้วในรอบที่ 2 และมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเองตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำตอบนั้นอยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Rang) ทำให้กรอบการพัฒนา รูปแบบของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกข้อคำถาม สอดคล้องกันทุกประเด็น (ขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0)

ดังนั้น จึงเป็นการยืนยันได้ว่า รูปแบบของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านการหาคุณภาพโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi) ทั้ง 3 รอบนี้ สามารถจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเหมาะสม ครบถ้วน และพร้อมจะนำไปใช้ได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไปของงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้พบข้อสรุปจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอเพื่อเป็นข้อมูลของการทำงานวิจัยในลักษณะเดียวกันกับผู้สนใจดังต่อไปนี้

1) การสร้างความเข้าใจตรงกันก่อนที่จะมีการทำวิจัยนั้น จะให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยเกิดความเชื่อมั่นในทีมงานวิจัย ส่งผลต่อความร่วมมือที่ดีในการทำวิจัย และเต็มใจที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิดกับผู้เรียนในโรงเรียนของตนมากที่สุด ดังนั้น จึงต้องมีการพบปะ พูดคุยทำความเข้าใจกันก่อนที่จะดำเนินการในทุกขั้นตอนของการวิจัย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2) ความต่อเนื่องของการติดตามงานวิจัย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก จะทำให้ผลต่อการได้รับจากแบบสอบถามได้ครบถ้วน ซึ่งต้องใช้วิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การทำจดหมายติดตาม การโทรศัพท์ติดต่อโดยตรงกับผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงความเชื่อมั่นของผู้เชี่ยวชาญกับผู้วิจัยในด้านวิชาการด้วย ซึ่งมีผลต่อการได้รับแบบสอบถามกลับคืนทุกรอบ

3) ความแตกต่างของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องมีความแม่นยำและเชื่อมั่นในสิ่งที่กำลังทำวิจัยว่าถูกต้องตามหลักวิชาการ อยู่บนพื้นฐานของหลักการ ทฤษฎีที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ อีกทั้งจะต้องมีการเขียนคำชี้แจงให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทราบเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนหรือยืนยันในสิ่งที่ได้ศึกษา ค้นคว้ามา โดยอาศัยเหตุผลของความถูกต้องตามหลักการ ทฤษฎีเป็นหลัก รวมถึงการผานประโยชน์จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการปรับเปลี่ยนด้วยเช่นกัน เพื่อให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมได้ต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ในข้อเสนอเพื่อการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางเพื่อการวิจัยต่อไป ดังนี้

1) ควรนำเอากรอบการพัฒนา รูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขยายไปในพื้นที่อื่นๆ โดยมีการทดลองนำไปใช้ทั้งใน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีบริบทต่างกัน เพื่อส่งเสริมในเรื่องของการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนทั่วไปได้นำไปปรับใช้

2) ควรมีการศึกษาเชิงลึกหรือทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อให้ได้โรงเรียนต้นแบบที่ประสบผลสำเร็จของการนำรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จริงอย่างได้ผล และให้เป็นศูนย์การเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป